

2021-mi innuttaasut ilinniagaqarnerisa nalunaarsuutaat

Saqqummersitami uani innuttaasut ilinniagaqarnerisa kisitsisitigut paasissutissaat atorlugit innuttaasut ilinniarsimanagerisa qaffasissusaat ilinniarnersalu isikkuat takuneqarsinnaapput.

Innuttaasut ilinniarsimanagerisa allanngornerisa taamaallaat piginnaasaqalersitsisumik ilinniagaqarsimanagerisut ersersinngilaat Kalaallit Nunaannut nuuttartut aamma Kalaallit Nunaannit nuuttartut ilinniarsimanagerisa qaffasissusaat aamma sunnertarpaat. Innuttaasut ilinniarsimanagerisa qaffasissusaat aamma inuit toqusut ilinniagarisimanageraanit sunnerneqartarput.

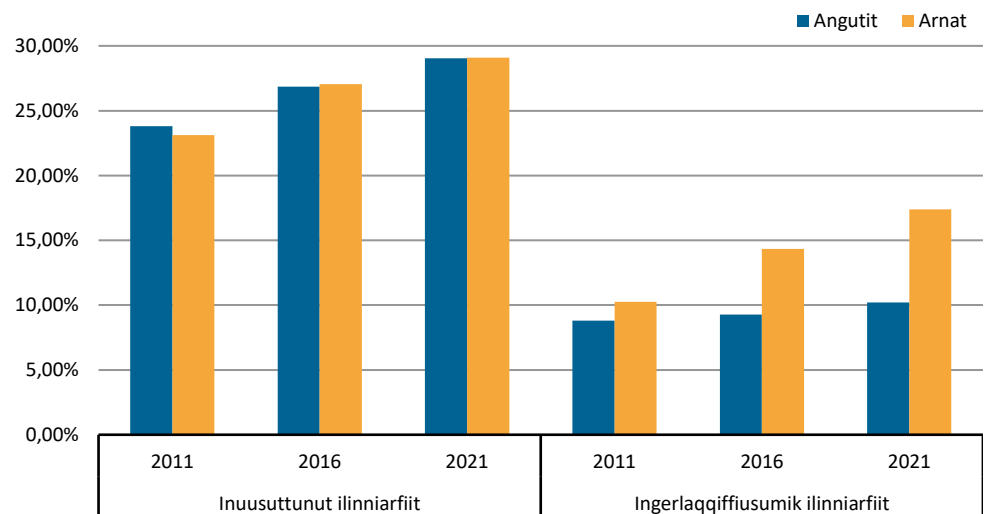
Ilinniakkat qaffasissusiisa nalunaarsuutaat nalinginnaasumik innuttaasuni inuusunnerusuni matussusiinerusarput. Taamaattumik ilinniakkat qaffasissusaanni qaffariaatsip ilaa ilinniakkat naammassineqartut annertuumik matussusiinerulernerannik peqquteqarsinnaavoq (saqqummersitami periaatsimut nassuiaat takuuk).

Meeqqat atuarfianit qaffasinnerusunik ilinniagaqarsimaneq

2021-mi innuttaasut 16-it 74-illu akornanni ukiullit 43 pct.-ii meeqqat atuarfiannit qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimapput, ukiut qulit ingerlanerini 9 procentpoint-imik qaffallutik.

Taakkunanga 14 pct.-ii ingerlariaqqiffiusumik ilinniakkamik naammassinnissimapput, 29 pct.-iilu ilinniarnertuutut, inuusutissarsiummik ilinniakkamik imaluunniit angusanik qaffasaanermik ilinniagaqarsimallutik. Ukiullu qulit ingerlanerini 3 procentpoint-inik aamma 6 procentpoint-inik qaffariarsimapput.

Titartagaq 2. Innuttaasut (16-74-inik ukiullit) meeqqat atuarfianniit qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimasut amerlassusaat, suaassuseq aamma ukioq malillugit

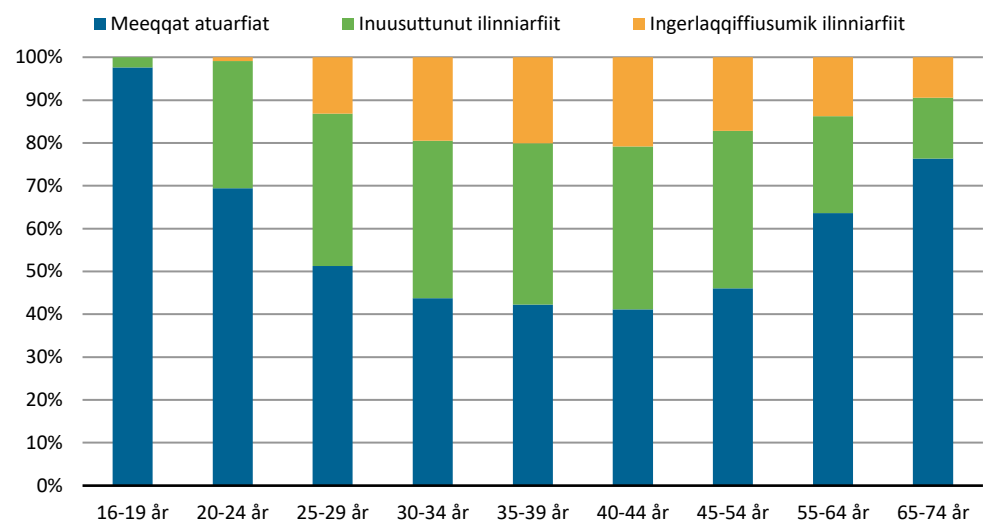

Nassuiaat: Inuusuttunut ilinniakkani ilinniarnertuunngomiamerit, inuusutissarsiomermik ilinniamerit aammalu angusanik qaffassaanerit pineqarput.
 Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – Kisitsisaataasivimmi kisitsisit (<https://bank.stat.gl/UDNISCPROG>).

40-nit 44-nut ukiullit akornanni meeqqat atuarfianniit qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimasut amerlanerupput

2021-mi ilinniagaqarsimasut amerlassusaat 40-44-nik ukiullit tungaannut qaffassimavoq, 59 pct.-iullunilu qaffasinnerpaavoq. Innuttaasut utoqqaanerusut akornanni ilinniagaqarsimassutsip qaffasissusaa appariaqqippoq. Ilinniagaqarsimassutsilli qaffasissusaanut nalunaarsuutit innuttaasunut inuusunnerusunut nalinginnaasumik matussusiinerupput.

Titartagaq 3. 2021-mi innuttaasut (16-it 74-illu akornanni ukiullit) qaffasinnerpaatut ilinniakkat naammassisimasaat, ukiut malillugit

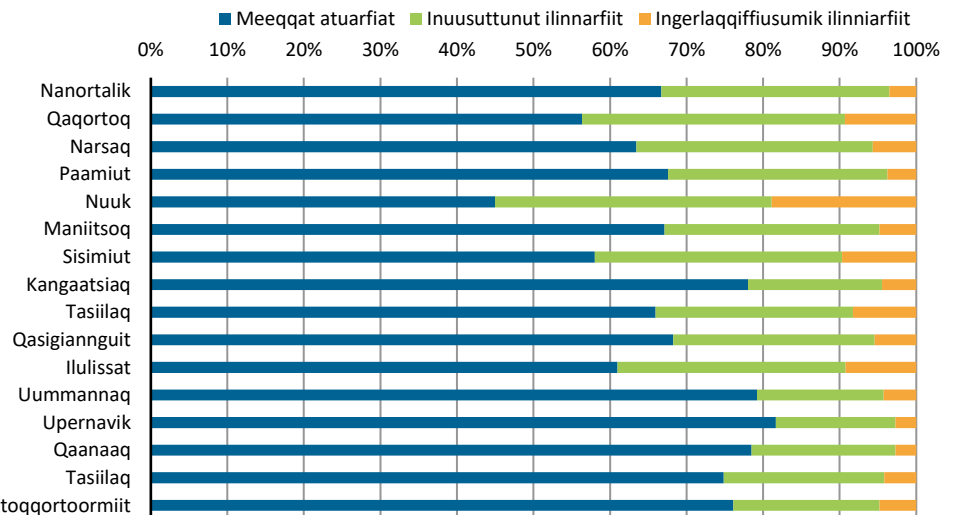
Nassuiaat: Inuusuttunut ilinniakkani ilinniarnertuunngomiamerit, inuusutissarsiomermik ilinniamerit aammalu angusanik qaffassaanerit pineqarput.
 Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – Kisitsisaataasivimmi kisitsisit (<https://bank.stat.gl/UDNISCPROG>).

Sumiiffinni assigiinngitsuni ilinniarsimassuseq

Nuup immikkoortuani ilinniarsimassuseq qaffasinnerpaavoq, tassani innuttaasut 55 pct.-ii meeqqat atuarfianniit qaffasinnersumik ilinniagaqarsimapput, nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinermit innuttaasut 41 pct.-ii meeqqat atuarfianniit qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimasut. Qaqortup aamma Sisimiut immikkoortuanni innuttaasut 44 aamma 42 pct.-ii meeqqat atuarfianniit qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimallutik nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinermit qaffasinnerupput.

2021-mi Upernaviup immikkoortuani ilinniarsimassutsip appasinnerpaapput, tassani innuttaasut 18 pct.-ii meeqqat atuarfianniit qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimammata.

Titartagaq 4. 2020-mi distriktini innuttaasut (16-it 74-illu akornanni ukiullit) ilinniarsimanerisa qaffasissusaat

Nassuiaat: Inuusuttunut ilinniakkani ilinniarmertuunngomiernerit, inuusutissarsionermik ilinniarmert aammalu angusanik qaffassaanerit pineqarput.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – Kisitsisaataasivimmi kisitsisit (<https://bank.stat.gl/UDNISCPROG>).

Eqikkaaneq

Tabel 1. Innuttaasut (16-it 74-illu akornanni ukiullit) qaffasinnerpaatut ilinniarsimasaat

	2006	2009	2012	2015	2018	2021
Meeqqat atuarfiat	28.493	28.382	2.7554	26.371	25.127	24.446
Ilinniarmertuunngomiarneq	1.147	1.299	1.649	1.960	2.195	2.303
Inuusutissarsionermik ilinniarneq	6.283	6.726	7.249	7.690	8.234	8.633
Angusanik qaffassaaneq	1.293	1.287	1.284	1.307	1.355	1.454
Ingerlariaqqiffiusumik ilinniarneq naatsoq	846	873	972	1.001	1.143	1.287
Bacheloritut ilinniarneq	125	163	205	240	280	335
Professionsbacheloritut ilinniarneq	1.981	2.053	2.284	2.400	2.541	2.817
Kandidatitut ilinniarneq	761	807	912	1.033	1.155	1.286
Phd.	20	29	39	42	55	60

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – Kisitsisaataasivimmi kisitsisit (<https://bank.stat.gl/UDNISCPROD>).

Periaaseq

Siunertaq

Innuttaasut ilinniagaqarnerisa kisitsisitigut paasissutissaat atorlugit innuttaasut ilinniarsimanerisa qaffasissusaat ilinniarnersalu isikkuat malinnaavigineqarsinnaapput. Innuttaasut ilinniarsimanerisa allanngornerisa taamaallaat piginnaasaqalersitsisumik ilinniagaqarsimanersut ersersinngilaat Kalaallit Nunaannut nuuttartut aamma Kalaallit Nunaannit nuuttartut ilinniarsimasaasa qaffasissusaat aamma sunnertarpaat. Innuttaasut ilinniarsimanerisa qaffasissusaat aamma toqusut ilinniagarisimasaannit sunnerneqartarput.

2018-imi kisitsisitigut paasissutissat allanngorput, innuttaasut 16-74-inik ukiullit kisimik tabelini kisinneqarmata. Innuttaasullu ilinniagaqarsimassusaat nunanut tamalaanut sanilliunnissaa taamaasilluni ajornannginnerulerpoq. Taassuma saniatigut ilinniagaqarnersiuteqartitsiviup ilinniartunut nalunaarsuisarfianit Kalaallit Nunaanni ilinniaqqittunut, politiinngornianut inissiisarfimmilu paarsisunngornianut nalunaarsuutit nutaat ilanngunneqarput. 2019-imi inissiisarfimmi paarsisut nalunaarsuuteqanngillat. Ukiunili kingullerni pingasuni inissiisarfimmi nakkutilliisutut ilinniakkamik naammassinnissimasut nutaat sisamat 12-illu akornanni amerlassuseqarput.

Nalunaarsuutit tunngaviusut

Kisitsisitigut paasissutissat nalunaarsuutit ataani taaneqartut tunngavigalugit suliarineqarput:

- Ilinniagaqarnersiuteqartitsiviup (USF) nalunaarsuisarfiani ilinniakkanik naammassinnissimasut nalunaarsuutaat
- Danmarks Statistik-ip nalunaarsuisarfiani qallunaat ilinniarfiini qaffasinnerpaamik ilinniakkamik naammassinnissimanerit nalunaarsuutaat
- 2017-imiit politiinngorniarfimmi Nuummiittumi politiitut ilinniarsimasut nalunaarsuutaat
- 2016-imiit Nuummi inissiisarfimmi paarsisutut ilinniarsimasut nalunaarsuutaat.
- 2010-imiit PhD-mik ilinniakkamik naammassinnissimasut pillugit Ilisimatusarfimmit nalunaarsuutit
- 2010-p tungaanut Kalaallit Nunaanni ilinniakkanut nalunaarsuutit, USF-i avaqqullugu Naatsorsueqqissaartarfimmit aaneqartut

Ilinniagaqarnersiuteqartitsiviup (USF) ilinniartunut nalunaarsuisarfiani ilinniakkat ilinniagaqarnersiuteqarfusinnaasut kisimik nalunaarsuuteqarput.

Ukiut tamaasa Naatsorsueqqissaartarfik Danmarks Statistik-imit qallunaat ilinniarfiini innuttaasut qaffasinnerpaamik ilinniagarisimasaannut nalunaarsuutini pisarpoq. Nalunaarsuutini malittarisassaq ISCED2011 atorneqarpoq. Ilinniakkat naammassineqarsimasut Danmarks Statistik-ip ukiut tamaasa oktobarip aallaqqaataani naatsorsortarpai.

Kalaallit Nunaanni ilisimatuunngorniarnert, qallunaat Naalagaaffiata Kalaallit Nunaanni ilinniakkat ingerlatai (politiinngorniarneq inissiisarfimmilu paarsisunngorniarneq) aammalu suliffeqarfiit namminneq ilinniakkat neqeroorutaat USF-ip ilinniartunut nalunaarsuisarfiani ilaannngillat. 2018-imi naatsorsuinermi 2016-imiit qummut inissiisarfimmi paarsisutut

ilinniarsimasut aamma 2017-imiit qummut politiinngorniarlutik ilinniarsimasut nalunaarsuutaat katersorneqarlutik nalunaarsuutini tunngaviusuni ilanngunneqarput.

Siornatigut Naatsorsueqqissaartarfik Kalaallit Nunanni ilinniakkanut "Non-USF"-iusumik nalunaarsuisarfimmut nalunaarutininik suliffeqarfinit pisarpoq. Nalunaarsuisarfik tamakkiisuunngilaq, 2010-lli tungaanut nalunaarsuutininik imaqarpoq innuttaasut ilinniagaqarsimassusaannut kisitsisitigut paasissutissani ilanngunneqartunik. Ilinniakkat pineqartut massakkullu ilinniakkat akornanni ilaangitsut tassaapput Air Greenland-imi timmisartumi saqisunngorniarneq, assartugalerisunngorniarneq aammalu Mittarfeqarfinni AFIS-operatørrinngorniarneq isumannaallisaanermilu sulisunngorniarneq. AFIS-operatøritullu ilinniarneq kisimi Ilinniartitaanermut Naalackersuisoqarfimmit akuerisaavoq.

Periaaseq

Ilinniartunut nalunaarsuisarfimmi nalunaarsuutit ukiut tamaasa ukiunut pingasunut kingumut uterlugu ilinniakkamillu naammassinniffik ulloq malillugu, aqqissuuteqqinneqartarput. Tamanna siunissami ilinniartitaanermut kisitsisitigut paasissutissat saqqummersinneqartartut assigiissaarnerulernissaat anguniarlugu kingusinaartumillu nalunaarsuinerit allannguinerit eqqarsaatigalugit, pisarpoq.

Ilinniagaqarsimanermut paasissutissat Kalaallillu Nunaanni inunnut nalunaarsuisarfiup ataatsimut ingerlatinnerini Naatsorsueqqissaartarfimmi innuttaasut ilinniagaqarsimassusaat suliarineqarsinnaalerpoq. Innuttaasunut nalunaarsuisarfik ukiup tulliani januaarip aallaqqaataani naatsorsorneqartarpoq, innuttaasullu qaffasinnerpaamik ilinniakkat naammassisimasaat oktobarip aallaqqaataani naatsorsorneqartarlutik.

Innuttaasut minnerpaamik 16-inik ukiullit tamarmik, Naatsorsueqqissaartarfik ilinniagaqarsimanermut paasissutissanik peqanngippat, meeqqat atuarfianni 10.klassimik naammassinnissimasutut naatsorsuutigineqarput.

Ilinniakkat qaffasissusaat International Standard Classification of Education 2011-meersoq malillugu immikkoortiterneqarput.

Naatsorsuineq

Innuttaasut ilinniagaqarsimassusaannut kisitsisaataasivimmi tabelit ilinniakkap qaffasissusaanut, kommuninut, sumiiffinnut, suaassutsinut aammalu ukiunut agguanneqarput. Taassumalu saniatigut najugaqarfinnut, ilinniagaqarfinnut aammalu nuna inunngorfik malillugu immikkoortiterneqarlutik.

Killiliinerit erseqqissagassallu

USF-imi ilinniartunut nalunaarsuisarneq 1980-ikkut aallartinneranni nalunaarsuutit atorlugit 1987-imi aallartippoq, ukiunili siuliini ilinniakkanik ataasiakkaanik aamma imaqarluni. Taamaattumik piginnaasaqalersitsisumik ilinniarsimasut 1970-ikkullu aallartinnerat sioqqullugu inunngorsimasut paasissutissaat naammattuaannangillat. Innuttaasullu utoqqaanerusut akornanni kisitsisitigut paasissutissat ikinaagaanerannik isumaqarpoq.

Taamatuttaaq nunani allani innuttaassusillit savalimmiormiullu Kalaallillu Nunaanni/Danmarkimi ilinniagaqarsimanngitsut imaluunniit Danmarkimi najugaqarsimasut assersuutigalugulu ilinniakkaminnik Styrelsen for Forskning og Uddannelse-mi akueritissimasut paasissutissaqarfineqanngillat. 2019-imi

inuttaasut 16-it 74-illu akornanni ukiullit 2,7 pct.-ii nunani allani
innuttaassuseqarput saniatigullu Kalaallit Nunaanni inunngortuunatik
ilinniagaqarsimassusaallu nalunaarsorsimanani.

Erseqqissaatigineqarpoq pineqartut malillugit kisitsisitigut paasissutissat
nalilersorneqarnissaat.

Ilisamaatinut nassuiaatit
... Paasissutissat pigineqanngillat
.. Paasissutissat tatiginanngitsut ilisarinnilersitsinnaasulluunniit
. Kisitsisitaqarsinnaanngitsut
0 Affaanit mikinerusut
- Nul
* Kisitsisaagallartut imaluunniit missingersuut

Saaffissaq
Samo Nielsen
E-mail: snie@stat.gl
Ilinniartitaaneq

Naatsorsueqqissaartarfik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Oqar.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

